

Анотація на вибірккову навчальну дисципліну «Соціологія політики»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Галузь знань – *05 Соціальні і поведінкові науки*

Спеціальність – *054 Соціологія*

Освітньо-професійна програма – *«Соціологія»*

Кількість кредитів – *4,5*

Рік підготовки – *2, семестр – 3*

Компонент освітньої програми: *вибірковий*

Мова викладання: *українська*

Викладачі: Орос Олександра Богданівна, доцент, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи, e-mail: oleksandra.oros@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Політика – один з ключових соціальних інститутів. Соціологічна артикуляція політичних явищ та формування знань про теоретичні та практичні соціологічні дослідження політичних процесів є необхідною для фахового соціолога, особливо в умовах соціальних змін та трансформації політичних процесів як українського суспільства, так і світового.

2. Метою дисципліни «Соціологія політики» є формування у студентів системи соціологічних знань щодо тенденцій розвитку та функціонування політичної сфери суспільства у взаємозв'язку та взаємозалежності з іншими суспільними сферами.

Завдання курсу: оволодіння та подальше вільне оперування професійною термінологією, використовуваною в даній сфері практичної діяльності; дати студентам глибокі теоретичні знання в галузі соціології політики як самостійної галузі соціологічної науки, виявити її специфічні риси та предмет дослідження; розкрити найактуальніші проблеми соціології політики, поняття, закони, що безпосередньо пов'язані з перетворенням та реструктуруванням українського суспільства; сприяти формуванню соціально-політичного мислення, розумінню специфіки соціально-політичного підходу до аналізу соціальних процесів та явищ, соціально-політичної культури..

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни.

1. Теоретичні та методологічні аспекти соціології політики
2. Соціологія соціальної системи, суспільства, держави та суспільного порядку
3. Політика як соціальний феномен
4. Соціологія влади
5. Соціальні нерівності та стратифікація політичного простору

6. Соціологічний аналіз політичних еліт, політичних партій та політичних рухів.

7. Соціологія політичної поведінки та електоральна соціологія

8. Політичний аналіз та прогнозування

4. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

– загальні: здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК01); здатність бути критичним і самокритичним (ЗК04); здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК06); здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК08); здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК11).

– фахові: здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології (СК01); здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому (СК03); здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів (СК04); здатність до соціологічної рефлексії стосовно теоретичних та прикладних аспектів здійснення дослідницької та аналітичної роботи щодо соціальних змін (СК14); здатність до адаптації та професійного реагування на виклики соціальних трансформацій (СК16).

ЛІТЕРАТУРА

1. Барматова С.П. Політична соціологія: курс лекцій. Київ: Аналітичний центр вивчення суспільства, 2003. 252 с.
2. Влада і суспільство: діалог через громадські ради: монографія Шайгородський Ю.Ж., Андрійчук Т.С., Дідух А.Я. [та ін.]; за заг. ред. Шайгородського Ю. Ж. Київ: ПАЛИВОДА А. В., 2011. 148 с.
3. Головатий М. Ф. Соціологія політики: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: МАУП, 2003. 504 с.
4. Гончарук-Чолач Т.В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018. 250 с.
5. Основи політичної соціології: навчальний посібник для студентів соціогуманітарних спеціальностей / М.А.Безносів, Т.М.Дублікаш, А.Д.Литовченко та ін. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 252 с.
6. Соціологія політики. Куценко О.Д. Спеціальні та галузеві соціології: навч.посібник. 2-е вид. Пилипенко В.Є., Попова І.М., інші. Київ: Фоліант, 2007 (2003). Р.3. С.52-87.
7. Соціологія політики. Енциклопедичний словник. Авт.-упоряд.: В.А. Полторак, О.В. Петров, А.В. Толстоухов. Київ: Вид-во Європ. ун-ту, 2009. 442 с.
8. Трансформація політичних інститутів України: проблеми теорії і практики / Авт. колектив: М. І. Михальченко (керівник) та ін. Київ: ІПіЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2016. 440 с.